

ABSTRAKT

Předmětem předkládané disertační práce, která je příspěvkem k dějinám českého uměleckého překladu po roce 1945, je osobnost a překladatelské dílo Ludvíka Kundery. Tento básník převáděl z mnoha jazyků do češtiny zejména poezii, a to též pomocí interlineárních překladů; zde je však jednoznačně kladen důraz na jeho přímé překlady – jejich deskripci, analýzu a recepci – v jazykovém páru čeština-němčina, jenž Kunderově překladatelské činnosti dominoval. Hlavní přínos práce spočívá v deskripci Kunderovy překladatelské metody, částečném zpřístupnění jeho literární pozůstalosti, zejména korespondence, a v aktualizaci Kunderovy překladatelské bibliografie.

Kundera je nejznámější jako výlučný, autorizovaný překladatel dramát a veršů Bertolta Brechta. Jeho překlady expresionistů Georga Trakla a Gottfrieda Benn, za něž roku 1996 získal Státní cenu za překladatelské dílo, mají dnes kanonickou platnost, podobně jako překlady poezie Paula Celana či překlad Kubinova románu *Země snivců*. Vůbec poprvé představil českým čtenářům poezii alsaského dadaisty Hanse Arpa a východoněmeckého lyrika Petera Huchela. Charakteristika a translatologický rozbor přeloženého díla tří posledně jmenovaných autorů představuje stěžejní část disertace. Výběrem těchto tří osobností práce poukazuje také na afinitu mezi Kunderovou autorskou a překladatelskou tvorbou, jimž se souběžně věnoval prakticky po celý svůj život. V poetice zmíněných autorských osobností se totiž odrážejí i konstanty Kunderova původního slovesného díla – exponovaný zájem o jazyk (též u H. Arpa), sen (v románu A. Kubina) a přírodu (podobně jako v poezii P. Huchela). Translatologická analýza vybraných textových pasáží se stala východiskem pro popis Kunderovy překladatelské metody, jež se vyznačuje vědomým úsilím o formální přesnost a výrazovou preciznost, ale i relativně nápadnou poetizací jazyka.

Jako spiritus rector stál Kundera také u zrodu několika výjimečných edičních počinů (mj. českých spisů B. Brechta, čtyř německých antologií české poezie) a i přes politickou nepřízeň hojně navazoval přátelské styky se zahraničními básníky a překladateli. Díky své osobní angažovanosti dnes zaujímá významné místo rovněž v německých kulturních dějinách, což dokládá závěrečná kapitola předkládané práce i zcela poprvé zpřístupněné archivní materiály.